

Баитанник О.В.

Дніпровський національний університет імені О. Гончара

СТАНОВЛЕННЯ НЕОІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ ПАРАДИГМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

У статті обґрунтовується, що у вітчизняній науці державного управління сформований усталений комплекс методологічних підходів до аналізу базових предметних сфер. Втім, розширення дослідницьких орієнтирів вчених із врахуванням системних факторів впливу на політичний процес, особливостей міжінституційної взаємодії, еволюції нормативного потенціалу владних відносин спонукає до трансформації методологічних основ. У сучасній науці державного управління важливо розвивати новітні дослідницькі підходи шляхом вдосконалення положень класичних наукових теорій, наприклад, інституціональної парадигми державного управління та розвитку на її основі неоінституціональної парадигми. Метою статті є дослідження особливостей становлення неоінституціональної парадигми у прикладному вимірі реалізації державної влади в системах управління на основі застосування цивілізаційного підходу.

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано, що сучасна інституціональна парадигма реалізації влади в системі державного управління може бути представлена такими основними складовими елементами як інституціональна ефективність (спроможність), інституціональна взаємодія та стратегія інституціональних реформ. Означені елементи конструюють систему взаємодії складових інституціонального простору (норм і структур), а також визначають особливості її трансформації. На основі даного базису формується неінституціональна парадигма державного управління, в рамках якої стає можливим дослідження новітніх особливостей реалізації державної влади щодо інститутів з відмінними вимірами інституціональної спроможності, на різних рівнях інституціональних інтерацій та ціннісним підґрунтям цивілізаційного масштабу для здійснення реформ.

Ключові слова: парадигма, парадигма державного управління, інституціональна парадигма, теорія нового інституціоналізму, неоінституціональна парадигма.

Постановка проблеми. У сучасній вітчизняній науці державного управління сформований усталений комплекс методологічних підходів до аналізу базових предметних сфер. Втім, розширення дослідницьких орієнтирів вчених із врахуванням системних факторів впливу на політичний процес, особливостей міжінституційної взаємодії, еволюції нормативного потенціалу владних відносин спонукає до трансформації методологічних основ. Новітні дослідження інституціональних складових системи державного управління реалізуються в координатах парадигмального формату аналізу, тому що це сприяє максимальній продуктивності при виконанні дослідницьких завдань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Можливо відзначити, що парадигмальний формат дослідження проблематики управлінських відносин на сьогодні є досить поширеним серед вітчизняних вчених. Українські дослідники концептуалізують такі сучасні їх різновиди як гумані-

тарну, праволюдину, економічну (В. Скрипнюк, М. Задорожна, О. Моїсеєнко відповідно) та ін. Потреба в напрацюванні нової парадигми державного управління у відповідності з вимогами нового часу актуалізується у наукових працях О. Руденко, Н. Попович, О. Орлова, В. Стрельцова та ін. На нашу думку, у сучасній науці державного управління можливо і необхідно розвивати новітні дослідницькі підходи шляхом удосконалення положень класичних наукових теорій, наприклад, інституціональної парадигми державного управління та розвитку на її основі неоінституціональної парадигми.

Метою статті є дослідження особливостей становлення неоінституціональної парадигми у прикладному вимірі реалізації державної влади в системах управління на основі застосування цивілізаційного підходу.

Виклад основного матеріалу. Розвиток наукових досліджень проблематики у галузі державного

управління спонукав до актуалізації питання про епістемологічний статус теорій та концептів, які були напрацьовані за період незалежної України. О. Орлов стосовно дискусії про те, чи є необхідною нова парадигма в системі науки державного управління, свого часу зазначав, що «відповідно до етапів розвитку науки на зміну описової (дескриптивної), декларативної, мозаїчної парадигми (бо неповні, поверхневі і навіть помилкові знання теж є парадигмою) метою якої була фіксація, початкова класифікація фактів та явищ, повинна еволюційно прийти більш досконала “розширена” парадигма, яка не тільки структурує та пов’яже в єдину систему усю множину переважної більшості відомих фактів та явищ певної предметної області, а й дасть змогу робити більш точні прогнози розвитку держави, розробляти та застосовувати більш точні управлінські впливи» [17, с. 5]. Згодом вітчизняними дослідниками було представлено моделі конструювання теоретико-методологічних основ загальної теорії державного управління, одну з яких сформував К. Козлов – на основі виокремлення таких її складових як парадигми, концепти та політико-адміністративні системи. Значну увагу в контексті даного питання дослідник приділяє залежності видів стосунків між органами влади та громадськістю від конкретної політико-адміністративної системи [13, с. 9]. Узагальнюючи в цілому наукові підходи до визначення понять «доктрина» та «парадигма» в еволюції теорії державного управління, В. Стрельцов проектує систему взаємозалежностей і взаємозв’язків між ними та іншими складовими теорії державного управління. На думку дослідника, «цінності визначають відправний пункт діяльності, формують її загальні напрями. Принципи надають особистісної і суспільної значущості державному управлінню. Норми виступають у вигляді раціональних вимог до діяльності. Парадигми забезпечують інтеграцію всіх складових методології та їх реалізацію. Доктрини додають обґрунтованості, аргументованості державноуправлінській діяльності» [22, с. 43]. Представлені теоретико-методологічні, світоглядно-філософські основи розвитку теорії державного управління формують базис для реалізації сучасних дослідницьких розвідок у даному напрямі.

У науці державного управління на сьогоднішній день сформовано стійкі методологічні основи реалізації досліджень, які, втім, потребують подальшого уточнення і доповнення у зв’язку із необхідністю напрацювання методологічного інструментарію для вивчення новітніх суспільно-політичних викликів. У контексті

дослідження інституціональних засад реалізації державної влади науковцями було відзначено, що аналітичний процес може бути реалізований в рамках інституціональної парадигми державного управління [16]. Положення даної фундаментальної роботи в частині концептуалізації методології інституціонального аналізу були покладні в основу значної кількості наукових досліджень інституціональних засад державного управління, серед яких наведемо для прикладу більш новітні.

Реалізуючи дослідження інституціоналізації аналітичної діяльності в системі забезпечення національної безпеки (СЗНБ), В. Сокол вказує, що методологічні підходи інституціональної парадигми державного управління можливо спрямувати на: «а) національної безпеки та аналітики як соціальних інститутів; б) інституціонального середовища аналітичної діяльності в СЗНБ; в) інституалізації аналітичної діяльності в СЗНБ – умов та етапів розвитку аналітики як соціального інституту, а також механізмів нормативно-правового врегулювання компетенцій органів державної влади, що опікуються питаннями аналітичної діяльності у сфері забезпечення національної безпеки» [20, с. 59]. Проектуючи модель системи профілактики та протидії загрозам суспільно-політичній стабільності, О. Давиденко вважає за необхідне використовувати інституціональну парадигму державного управління для вивчення: «а) суспільно-політичної стабільності як соціального інституту – свідомо створеної системи в структурі життєдіяльності суспільств і соціумів, метою якої є забезпечення такого стану суспільства та політичної системи, для якого характерна певна стійкість, єдність, цілісність, здатність до ефективної та конструктивної взаємодії по досягненню цілей суспільного розвитку, а також мобілізації всього потенціалу держави й суспільства для захисту власних інтересів, подолання небезпеки; б) стабілізації, як комплексу заходів державної політики, який спрямований на запобігання кризових явищ в економічній, політичній та соціальній сферах» [10, с. 105]. Очевидно, основним предметом інституціонального аналізу у вказаних роботах виступає проблематика аналітичної діяльності щодо забезпечення національної безпеки та форматування системи підтримання суспільно-політичної стабільності, що набуває особливої актуальності в умовах здійснення збройної агресії та інформаційної війни проти України.

Конкретизоване визначення парадигми у просторі інституціонального аналізу в науці державного управління представлено Г. Ситником,

який, щоправда, обґрунтовує поняття інституційно-цивілізаційної парадигми, яка спрямована на «комплексне використання діяльнісно-еволюційного, цивілізаційного та синергетичного наукового контексту й визначає інституціоналізм як один із перспективних напрямів розвитку теорії національної безпеки, а також використання системного аналізу життєдіяльності суспільства, зокрема, необхідність дослідження феномену суспільної свідомості» [19, с. 21]. Підхід даного дослідника без сумніву є значущим з огляду на евристичну цінність щодо аналізу проблем забезпечення національної безпеки, однак, на нашу думку, є необхідність у концептуалізації більш операціонального поняття інституціональної парадигми у сфері досліджень з державного управління. Детальна її репрезентація у подальшому стане предметом окремої дослідницької розробки, натепер окреслимо, що у якості основних складових елементів інституціональної парадигми реалізації влади в системі державного управління ми визначаємо інституціональну ефективність (спроможність), інституціональну взаємодію та стратегію інституціональних реформ. Означені елементи конструюють систему взаємодії складових інституціонального простору (норм і структур), а також визначають особливості її трансформації.

Окрім цього, на сьогоднішній день ми вважаємо за необхідне концептуалізувати формування неоінституціональної парадигми в теоретичній і практичній площині реалізації державного управління, подібно до аналогічних процесів у науці про політику. Більш ніж двадцять років тому В. Кривошеїн формалізував політико-інституційну парадигму політичної науки через «інституціонально-правовий, політико-культурний та політико-інституційний підходи до аналізу її змістовного наповнення. Формально-правові, культурно-символічні аспекти функціонування інституціональних структур, систем та формулювання приписів доповнюються в його класифікації залученням дослідження процесів інституціоналізації політичних організацій та процедур, особливо в державах, що перебувають на етапі становлення демократичного врядування» [14, с. 19–27]. Згодом підхід В. Кривошеїна був переглянутий, в результаті чого було запропоноване визначення політико-інституційної парадигми політичної науки як «складного, багатовимірного поєднання окремих дослідницьких напрямків, теорій та концепцій, а також принципів, підходів та методів наукового аналізу політики на різних рівнях її практичної реалізації, що розробляються в руслі

єдиної широкої дослідницької стратегії та слугують для вивчення взаємопов'язаного комплексу символічно-ціннісних, структурно-організаційних та процесуально-трансформаційних аспектів політичного простору» [7, с. 54]. Також, виникла необхідність уточнити епістемологічний статус масиву положень теорії нового інституціоналізму, яка об'єднує сучасні наукові розвідки в рамках інституціонального аналізу політичних явищ і процесів. У рамках політичної науки новий інституціоналізм було визначено як «дослідницький напрям політико-інституційної парадигми політичної науки, аналітичні пріоритети якого полягають у застосуванні широкого комплексу міждисциплінарних підходів до аналізу норм, структур та процесів, які впливають на перебіг реалізації владних відносин на різних рівнях організації політичної спільноти» [6, с. 14].

У науці державного управління можливість реалізації продуктивних досліджень на основі положень нового інституціоналізму визнавалася вітчизняними фахівцями вже досить давно. Обґрунтовуючи теоретико-методологічні засади парадигми інноваційного розвитку суспільства, В. Бакуменко та С. Попов відзначають важливість ряду нових концепцій державного управління, серед яких він виокремлює «новий державний (публічний) менеджмент» та «нову інституціональну теорію». На роль нового публічного менеджменту у теорії і практиці державного управління ми звернемо увагу далі, оскільки розглядаємо новий інституціоналізм як більш концептуально інтегруючий теоретико-методологічний конструкт. В. Бакуменко та С. Попов характеризують нову інституційну теорію як концепцію, яка «ґрунтується на виявленні спільно визнаного принципу щодо подальших узгоджених дій різними інституційними підсистемами. Основними інструментами його реалізації є ті, що забезпечать взаємоузгодженість інтересів декількох суб'єктів: органів влади різних рівнів, органу влади і бізнесу та громадських структур» [5, с. 25]. О. Вівсяник з точки зору нового інституціоналізму також звертає основну увагу на місце організацій в інституційному механізмі державного управління. Він зазначає, що «організації є вагомим складовим неоінституційної теорії. З одного боку, вони були однією з основ становлення сучасних соціально-економічних систем, піднесення держав в світі та становлення нових, прогресивних форм державності. З іншого боку організації наддержавного регулювання, політичного, соціального, духовного, етичного характеру несуть в собі на

теперішній час інститутотворчу функцію і надають світу нові правила та норми поведінки, в той час як організації корпоративні, інші із сфери бізнесу є суб'єктами інституційної сфери і підпорядковуються встановленим нормам та правилам» [8]. Парадигмальний вимір теорії нового інституціоналізму у науці державного управління та цільовий аспект використання його підходів в аналітичній діяльності не є усталеним для сучасних досліджень, тому особливу цікавість представляє позиція Т. Ковальнової, що «неоінституційна парадигма формування та аналізу правових інститутів є продуктивною в трансформаційних суспільствах (до яких належить і українське суспільство), коли руйнуються старі соціально-економічні відносини разом із формами їх існування (інституціями) й зароджуються нові» [12, с. 86].

Отже, нова інституційна парадигма державного управління безпосередньо кореспондує до сучасної концепції державного управління New Public Management, що є на сьогодні однією із домінуючих моделей реалізації управлінської діяльності. Як зазначає Б. Мельниченко, «класичною (бюрократичною) моделлю управління, що домінувала у більшості країн світу аж до 70-х років ХХ ст., а в деяких країнах залишається актуальною і до сьогодні є “Old Public Management”. Використання моделі “Old Public Management” на практиці показало, що лише завдяки чіткій управлінській ієрархії та дотриманню жорстких правил не можна очікувати значного підвищення ефективності управління. Це стало причиною виникнення нової моделі управління – “New Public Management”» [15, с. 106]. У праці «Новий публічний менеджмент: нові тенденції та перспективи» автори в контексті аналізу витоків теорії нового публічного менеджменту уточнювали, що: «Нове державне управління (NPM) зародилося як концептуальний інструмент з метою структурування наукової дискусії про сучасні зміни в організація та управління виконавчою владою. Наприклад, деякі вчені стверджували, що NPM є застосуванням положень нової інституційної економіки до державного управління» [15, с. 15]. Однак, Н. Попович вважає за необхідне застерегти від надмірно позитивного і некритичного сприйняття змістовної сутності всіх складових принципів моделі управління NPM: «Втрата дискурсом теорії державного управління ознак “публічності” у подальшому проявляється в характеристиці NPM-ом громадян як споживачів. Сьогодні такі характеристики розцінюються аналітиками галузі як викривлення дійсності: громадяни стають клі-

ентами, відносини будуються на засадах взаємної вигоди, однак це не придатне в оцінці відносин уряду та народу» [18, с. 106]. Зважаючи на це, відзначимо, що в основу неоінституційної парадигми має бути покладено більшою мірою концепція належного врядування з її особливостями ціннісно-нормативного змістовного наповнення.

Як відзначається у фундаментальній науковій праці «Сприяння належному врядуванню: принципи, практики та перспективи», «концепція доброго врядування взаємопов'язана з інституційними цінностями, такими як демократія, дотримання прав людини, підзвітність, прозорість і більша ефективність та результативність державного сектора. Ключовими елементами доброго врядування є роль державного управління у сприянні продуктивності та покращенні продуктивності в прагненні до ефективності, результативності, економічного зростання, сталого розвитку та соціальної справедливості» [1, с. 1]. З точки зору прикладної реалізації даних положень, наприклад, впровадження принципів належного (доброго) врядування в систему державного управління, Ю. Теличкан акцентує, що «в Європі принципи доброго врядування є основою нової парадигми державного/публічного управління, яка увібрала в себе все найкраще, найбільш результативне від попередніх теоретичних і практичних надбань демократичних реформ в країнах Європи» [23, с. 78]. Європейська інтеграція України відкриває можливості для нашої країни також долучитися до застосування кращих практик реалізації управлінської діяльності огляду на трансформацію розуміння її сутності у сучасному цивілізованому світі.

В Стратегії реформування державного управління на 2022–2025 роки належне врядування визначається як один із основних факторів конкурентоспроможності держави, розвитку її економіки та передумовою європейської інтеграції [21]. Безпосередньо у тексті Стратегії вказується, що Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), ця Стратегія ґрунтується на спільних цінностях, а саме: дотриманні демократичних принципів, верховенстві права, належному врядуванні [21]. У тексті Угоди про асоціацію належне врядування виокремлюється як один із засадничих принципів реалізації Україною європейської інтеграційної політики в контексті проведення відповідних внутрішньополітичних реформ [3]. Також, у тексті Стратегії відзначається, що реформування державного

управління в Україні має бути реалізоване на основі Європейських стандартів належного адміністрування з урахуванням висновків звіту «Принципи державного управління», реалізованого в рамках функціонування Програми підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA) [2]. Таким чином, процес реформування державного управління в Україні визначається як такий, що реалізується на телеологічній основі – вироблення здатності адаптуватися до європейської системи управління після завершення інтеграції до ЄС як підтвердження цивілізаційного вибору України.

У зв'язку із ратифікацією Верховною Радою України та Європейським Парламентом 16 вересня 2014 р. Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в громадських дискусіях та наукових дослідженнях проблема цивілізаційного вибору України розглядалася як така, що вирішена на користь інтеграції до європейської спільноти. Як відзначили у своїй статті С. Віднянський та А. Мартінов, «Угода про асоціацію апріорі стала фактом і чинником вирішального цивілізаційного вибору України. Це й обумовило з боку Російської Федерації геополітичну, військову і політичну конфронтацію навколо її остаточного підписання та імплементації» [9, с. 360]. Зауважимо, що дане дослідження було реалізоване в 2014 р., на початку, як стало зрозуміло пізніше, тривалої російсько-української війни, що з новою інтенсивністю розгорнулася у лютому 2022 р. Але так само активізувався і процес європейської інтеграції нашої держави, що дозволило говорити також про «цивілізаційно-ідеологічну війну» у контексті євроінтеграції України і агресії Російської Федерації» [11, с. 107], як це було визначено у статті Б. Думи та Д.-А. Рослоні щодо впливу європей-

ської цивілізаційної ідентичності на геополітичний вибір України. В даному контексті вважаємо за необхідне акцентувати на тому, що означений вибір був реалізований на основі здійснення вибору на користь приєднання до європейської цивілізаційної системи не абсолютною більшістю суспільства. Як було підкреслено авторами національної доповіді «Цивілізаційний вибір України: парадигма осмислення і стратегія дії» (2016): «продуктивний цивілізаційний вибір можливий лише за умови реальної консолідації народу країни. Відповідальність за цивілізаційний вибір повинні брати на себе не лише уряд, політики, державні й громадські діячі, а й більшість громадян. Саме тоді цивілізаційний вибір буде не лише низкою гасел й імітацією реформ, а стане дійсним рухом країни, що змінює спосіб життя на основі обраних цінностей» [24, с. 7].

Висновки. Таким чином, сучасна інституціональна парадигма реалізації влади в системі державного управління може бути представлена такими основними складовими елементами як інституціональна ефективність (спроможність), інституціональна взаємодія та стратегія інституціональних реформ. Означені елементи конструюють систему взаємодії складових інституціонального простору (норм і структур), а також визначають особливості її трансформації. На основі даного базису формується неінституціональна парадигма державного управління, в рамках якої стає можливим дослідження новітніх особливостей реалізації державної влади щодо інститутів з відмінними вимірами інституціональної спроможності, на різних рівнях інституціональних інтеракцій та ціннісним підґрунтям цивілізаційного масштабу для здійснення реформ.

Список використаних джерел:

1. Agere S. Promoting Good Governance: Principles, Practices and Perspectives. London : Commonwealth Secretariat, 2000. 144 p.
2. Baseline Measurement Report. The principles of public administration. Ukraine, June 2018. URL: <https://sigmaweb.org/publications/Baseline-Measurement-Report-2018-Ukraine.pdf> (дата звернення: 15.07.23).
3. Consolidated text: Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02014A0529%2801%29-20230424> (дата звернення: 15.07.23).
4. McLaughlin K., Osborne, S., Ferlie E. New Public Management: New Trends and Future Prospects. London, New York : Routledge, 2002. 368 p.
5. Бакуменко В., Попов С. Парадигма інноваційного розвитку суспільства: сучасні концепції формування публічного управління. *Ефективність державного управління*. 2015. Вип. 43. С. 21–28.
6. Баштанник О. В. Новий інституціоналізм у політико-інституційній парадигмі конкретизація змісту поняття та параметрів дослідницької стратегії. *Politicus*. 2017. Вип. 2. С. 11–14.
7. Баштанник О. В. Політико-інституційна парадигма політичної науки: теоретико-методологічні основи. Д. : ДРІДУ НАДУ, 2015. 240 с.
8. Вівсяник О.М. Вплив неінституціоналізму на визначення місця організацій в інституційному механізмі державного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/155.pdf (дата звернення: 15.07.23).

9. Віднянський С., Мартинов А. Угода про асоціацію з Європейським Союзом як цивілізаційний вибір України. *Україна дипломатична*. 2014. № 15. С. 358–368.
10. Давиденко О.Г. Моделювання в державному управлінні системою профілактики та протидії загрозам суспільно-політичній стабільності. *Scientific Journal Virtus*. № 29. 2018. С. 104–108.
11. Дума Б. А., Рослонь Д.-А. Т. Вплив європейської цивілізаційної ідентичності на геополітичний вибір України. *Politicus*. 2020. Вип. 1. С. 103–106.
12. Ковальова Т. В. Правова інституціоналізація публічного управління в умовах суспільних трансформацій. *Актуальні проблеми державного управління*. 2022. № 1(60). С. 77–90.
13. Козлов К.І. Теорія державного управління: парадигми, концепти та системи. *Державне будівництво*. 2013. № 1. С. 1–11.
14. Кривошеїн В. В. Парадигмальний вимір політики. Д. : ДНУ, 2002. 112 с.
15. Мельниченко Б. Сучасна парадигма публічного управління: практичний вимір для України. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія : «Юридичні науки». 2021. № 1. С. 104–109.
16. Методологія державного управління як галузі науки : наук. розробка. авт. кол. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. О. Краснейчук. К. : НАДУ, 2010. 32 с.
17. Орлов О. В. Чи потрібна нова парадигма в системі науки «Державне управління». *Теорія та практика державного управління*. Вип. 1. 2009. С. 1–6.
18. Попович Н. Сучасний стан дискурсу теорії державного управління: наслідки та перспективи домінування парадигм. *Вісник НАДУ*. 2012. № 4. С. 22–29.
19. Ситник Г. П. Інституційно-цивілізаційна парадигма як основа методології державного управління у сфері національної безпеки. *Науковий часопис Академії національної безпеки*. 2017. № 1–2. С. 10–23.
20. Сокол В. А. Інституціоналізація аналітичної діяльності в системі забезпечення національної безпеки на основі застосування зарубіжного та вітчизняного досвіду : дис. ... канд. наук з держ. управління : 25.00.01. Харків, 2020. 375 с.
21. Стратегія реформування державного управління України до 2025 року. URL: <https://par.in.ua/contents/onovlennia-statehii-reformuvannia-derzhavnoho-upravlinnia-do-2025-roku> (дата звернення: 15.07.23).
22. Стрельцов В. Ю. Парадигми та доктрини в теоріях державного управління. *Теорія та практика державного управління*. Вип. 2. 2014. С. 35–44.
23. Теличкан Ю. В. Реалізація принципів доброго врядування (good governance) в системі публічного управління та адміністрування. *Теорія та практика державного управління*. 2019. Вип. 4. С. 75–79.
24. Цивілізаційний вибір України: парадигма осмислення і стратегія дії : національна доповідь. ред. кол. : С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Ю. Ж. Шайгородський та ін. ; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. К. : НАН України, 2016. 284 с.

Bashtannyk O.V. THE ESTABLISHMENT OF A NEO-INSTITUTIONAL PARADIGM FOR THE IMPLEMENTATION OF STATE AUTHORITY IN ADMINISTRATION SYSTEMS IN THE CONDITIONS OF GOVERNMENT SYSTEMS TRANSFORMATION

The article substantiates that a well-established complex of methodological approaches to the analysis of basic subject areas has been formed in the national science of public administration. However, the expansion of the scientists' research orientations, taking into account the systemic factors of influence on the political process, the peculiarities of inter-institutional interaction, the evolution of the normative potential of power relations, prompts the transformation of methodological foundations. In the modern science of public administration, it is possible and necessary to develop the latest research approaches through the improvement of the provisions of classical scientific theories, for example, the institutional paradigm of public administration and the development of the neo-institutional one based on it. The purpose of the article is to study the peculiarities of the neo-institutional paradigm formation in the applied dimension of the state power implementation in management systems based on the application of the civilizational approach.

As a result of the conducted research, it is substantiated that the modern institutional paradigm of the implementation of power in the state administration system can be represented by such basic constituent elements as institutional efficiency (capacity), institutional interaction and the strategy of institutional reforms. The specified elements construct a system of interaction of the institutional space components (norms and structures), and also determine the features of its transformation. On the basis of this ground, a new-institutional paradigm of public administration is formed, within which it becomes possible to study the newest features of the implementation of state power in relation to institutions with different dimensions of institutional capacity, at different levels of institutional interactions and the value basis of a civilizational scale for the implementation of reforms.

Key words: *paradigm, paradigm of public administration, institutional paradigm, theory of new institutionalism, neo-institutional paradigm.*